

RAPPORT – «ET BEDRE ORGANISERT STRØMNETT» – UTTALE FRA FUSA KRAFTLAG SA

1. Innledning

1.1 Om Fusa Kraftlag SA

Fusa Kraftlag SA (FK) er et vertikalt integrert energiselskap med tilhørighet i Fusa kommune i Hordaland. Selskapet er et samvirkeforetak med områdekonsesjon for drift av distribusjonsnettet i Fusa kommune. Aktiviteten i selskapet er organisert i fire hovedområder:

- Nettdrift
- Kraftproduksjon og krafthandel
- Drift av fibernett
- Egenkapitalforvaltning

FK har ca 3000 nettkunder og transporterte 73,5 GWh i eget nett i 2013.

FK har alltid hatt leveringssikkerhet i sentrum. Vi ser resultatene av dette i dag, hvor vi har meget høy oppetid, lite feil i eget nett og derigjennom lave KILE kostnader over tid. Dette er en situasjon som våre kunder har satt pris på og som de forventer opprettholdt. For FK vil derfor målsettingen om høy leveringssikkerhet være helt sentralt uavhengig av det norske strømmnettets organisering og eierstruktur. Ny organisering må ikke gå på bekostning av dette - for oss - helt vitale prinsipp.

1.2 Om rapporten «Et bedre organisert strømmnett»

FK mener rapporten gir et meget godt bilde av dagens situasjon i når det gjelder det norske strømmettet. Slik sett har rapporten en meget stor verdi som autoritativ informasjonskilde til sentrale problemstillinger og utfordringer i det norske strømmettet. Selv om man ikke nødvendigvis deler alle konklusjonene og anbefalingene i rapporten, gir den et meget godt grunnlag for diskusjon og stillingtagen til sentrale spørsmål som angår hele bransjen. Dette gjelder netteiere, kraftprodusenter, kunder og myndigheter. Det er også gledelig å se den debattiveren og engasjement som rapporten har resultert i.

2. Kommentarer til rapporten

2.1 Avgrensinger

For et selskap som FK er ikke alle problemstillinger som rapporten tar opp like sentrale og betydningsfulle. Vi har for eksempel ingen ambisjon eller forutsetning for å kunne påta oss en DSO rolle. De områdene i rapporten som det er naturlig for FK å kommentere særskilt er følgende:

- Skille mellom monopolvirksomhet og markedsvirksomhet

- Harmonisering av tariffer
- Fjerning av kompetanseforskriften

2.2 Krav om skille mellom monopolvirksomhet og markedsvirksomhet

FK deler rapportens beskrivelser av de svakheter som finnes med dagens krav til kun regnskapsmessig skille mellom nettdrift og annen virksomhet i selskaper med mindre enn 100.000 nettkunder. Det er en kjensgjerning i de fleste mindre selskaper at det er en utfordring å etablere fullstendig nøytralitet i forholdet mellom monopol- og markedsvirksomhet. Rapporten vurderer flere ulike tilnærminger til denne problemstillingen, men anbefaler en modell der det innføres funksjonelt og selskapsmessig skille for alle nettselskaper, også de med mindre enn 100.000 kunder.

For FK vil fullt selskapsmessig og funksjonelt skille innebære en betydelig endring av selskapets virksomhetsstyring. Vi vil måtte fisjonere ut nettet i et eget selskap (sannsynligvis et A/S) som et heleid datterselskap. Med de begrensinger som energiloven gir for eierrepresentasjon og daglig ledelse (rapportens pkt 4.7.1), vil dette bli komplisert. I praksis vil en slik løsning innebære ett styre og daglig ledelse for morselskapet og ett tilsvarende for nettselskapet. For et selskap med totalt 22 ansatte vil det bli reist berettigede spørsmål om fornuften i dette. En slik løsning er kostbar og lite effektiv. Det er derfor etter FK sin mening åpenbart at dette kravet vil være drivende for en reduksjon i antall nettselskaper.

Til tross for dette, mener FK likevel at rapportens anbefaling er den beste løsningen. Det må imidlertid være en forutsetning at kravet om fullt selskapsmessig og funksjonelt skille må gjelde for alle selskaper uavhengig av størrelse. Eventuelle dispensasjoner må være svært få. Dersom det blir enkelt å få dispensasjon, vil det undergrave hele hensikten med kravet. En tilpasningsperiode på tre år synes også fornuftig ift gjennomføring av nødvendige vedtektsendringer som blant annet FK må gjennomføre.

2.3 Harmonisering av tariffer

Tariffspørsmål, og særlig nettariffer er mange kunder i nettselskaper opptatt av. FK får for eksempel med jevne mellomrom spørsmål om hvorfor det er så stor forskjell i nettariffene mellom vårt selskap og BKK.

Analysen av dette spørsmålet er relativt lite grundig i rapporten. I pkt 4.6.1 sier rapporten:

«Harmonisering av tariffer er ikke et mål i seg selv, men kan i noen tilfeller være et virkemiddel for økt samfunnsøkonomisk effektivitet. Etter en samlet vurdering er det gruppen konklusjon at det ikke foreslås egne tiltak for å oppnå mer harmoniserte tariffer»

FK sitt syn er at OED i sin videre behandling av rapporten må gå grundigere inn i spørsmålet om harmonisering av tariffer. Det er flere uavklarte forhold som krever videre arbeid. Det gjelder blant annet spørsmålet om det kan være differensierte tariffer i samme nettselskap og om hvordan tariffspørsmål skal håndteres ved sammenslåing av nettselskaper. Et eksempel som er aktuelt for FK er hvordan tariffene vil bli påvirket dersom et nettselskap med 10.000 kunder og 22 øre i nettleie slår seg sammen med et selskap med 3000 kunder og 40 øre i nettleie. En enkel tyngdepunkttilnærming skulle da tilsi at nettleie for det nye selskapet vil være $((10000 \times 0,22 + 3000 \times 0,40) / 13000)$. Ny felles nettleie blir med et slikt utgangspunkt 26 øre. Med et slikt resultat er det imidlertid ikke sikkert at kunder som opplever økt nettleie synes sammenslåingen er fornuftig. Selv om disse forholdene isolert sett kan se lite viktige ut, er det vår mening at de ikke bør undervurderes. De kan være avgjørende for hvordan ulike nettselskaper vurderer alternativer for egen framtid.

I dag benyttes utjamningstilskudd for å dempe de største utslagene av høy nettleie. Ordningen bør etter vår mening avvikles fordi den både er uforutsigbar i omfang og det er relativt få selskaper som er omfattet av ordningen.

2.4 Fjerning av kompetanseforskriften

Rapporten foreslår å fjerne kompetanseforskriften. FK er enig i dette. Det er etter vår mening bedre å bruke rammeforskrifter som for eksempel «Beredskapsforskriften» til å regulere krav til selskapenes egenkompetanse. Vi mener også at fjerning av kompetanseforskriften er en forutsetning for å få til smidige løsninger ved eventuelle sammenslåinger av nettselskaper.

3. AVSLUTTENDE KOMMENTAR

Rapporten har etter FK sin mening bidratt til en etterlengtet beskrivelse av dagens situasjon og analyse av framtidige krav til det norske strømnettet og nettselskaper. Den gir et godt grunnlag for strukturelle grep som synes helt nødvendig gitt de rammebetingelser som nettselskapene vil møte. FK håper myndighetene raskt konkluderer hvilke tiltak som skal iverksettes og hvilke virkemidler som skal benyttes. Det vil redusere usikkerhet blant ansatte og eiere av nettselskaper og derigjennom stimulere til gode prosesser i nettselskapene.

For FK er det særlig viktig at en endring av strukturen ikke medfører lavere kvalitet i nettet i utkantstrøk. Dette gjelder både teknisk tilstand i sin alminnelighet og responstid ved utfall.

Bernt Grimstvedt

Administrerende direktør

Fusa Kraftlag SA